

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7

Developing a Program on curriculum and Learning Management for Teachers in Schools under the Office of NakhonRatchasima Primary Educational Service Area Office 7

จิตติคุณญ์ ลีวงศ์ศักดิ์¹, สุรชา อมรพันธุ์²

Thitdikan Leewongsak¹, Suracha Aamonpan²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 3) เพื่อศึกษาวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 4) เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 218 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความเที่ยง ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ 27 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 3 ตัวชี้วัด 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 7 ตัวชี้วัด 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 6 ตัวชี้วัด 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 7 ตัวชี้วัด และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M.Ed. Educational Administration, Faculty of Education Mahasarakham University

² Faculty of Education Mahasarakham University



2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู คือ การฝึกอบรม การทำงานเป็นทีม การศึกษาดูงาน

4. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมิน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า โปรแกรมฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ระดับมาก และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

4.1 โปรแกรมฯ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ 6 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินการ 5) เทคนิคและเครื่องมือ 6) การวัดและประเมินผล

4.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมฯ แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่ ชุดกิจกรรม 1 ด้านการสร้างและ พัฒนาหลักสูตร ชุดกิจกรรม 2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และชุดกิจกรรม 3 ด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแนวการจัดกิจกรรม คือ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ ร่วมกันโดยการทำกิจกรรมกลุ่ม การระดมสมองและเน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง สำหรับเทคนิคและ เครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ใบกิจกรรม และแบบประเมิน ส่วนการประเมินประกอบด้วย การประเมินก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยการประเมินตนเอง

คำสำคัญ: การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู

Abstract

This research purposes were: 1) to study the elements and indicators curriculum and Learning Management for Teachers in Schools under the Office of NakhonRatchasima Primary Educational Service Area Office 7 2) to study the present condition Desirable condition Of curriculum management competencies and teacher learning management. Under the Office of NakhonRatchasima Primary Education Service Area7 3) To study how to enhance the curriculum management and learning management skills of teachers under the office of NakhonRatchasima Primary Education Area 7 4) To develop programs to enhance the curriculum management and learning management skills of teachers. Under the Office of NakhonRatchasima Primary Education Service Area 7. The samples used were the school administrators and teachers responsible for curriculum management and learning management in schools under the Office of NakhonRatchasima Primary Education Area 7 for 218 people with random sampling by the muti stage random sampling by using rating scale for the questionnaire. The statistics used for analyzing the collected data were mean,



standard deviation, Percentage, and Modified Priority Needs Index (PNI modified). The research results were as follow:

1. The elements and the indicators of competency in curriculum management and learning of teacher for schools under NakhonRatchasima primary education Service Area Office 7 consist of 5 elements, 27 indicators; 1) creation and development with 3 indicators, 2) design learning with 7 indicators, 3) curriculum focuses on the learners with 6 indicators, 4) development and use of innovative media technologies to learning with 7 indicators and 5) measurement and evaluation of learning with 4 indicators All of them were suitable at the high level.

2. The present condition, desirable condition, and how to strengthen competency in curriculum management and learning of teacher for schools under NakhonRatchasima primary education Service Area Office revealed that the present condition competency in curriculum management and learning of teacher for schools were at the high level.

3. How to strengthen the curriculum management and learning management skills of teachers. Under the Office of the Office of NakhonRatchasima Primary Education Area 7 found that the method of strengthening. The curriculum management and learning management competencies of teachers for educational institutions are teamwork training, Study visit.

4. A program to enhance competency in curriculum management and learning of teacher for schools under NakhonRatchasima primary education Service Area Office 7 assessed by 7 experts showed that it was suitable as a whole at the high level and was possible as a whole at the high level. It showed that:

4.1 The program consists of 6 parts; 1) principles, 2) objectives, 3) content, 4) procedures, 5) tools and techniques, and 6) evaluation

4.2 Scope of the program was classified to 3 sets. The first was creation and development, the second was design learning, and the third was curriculum focuses on the learners. The ways to do the activities were building knowledge by self, learning together by doing group activities together, brain storming, and an emphasis on learning by performance. For techniques and tools were program materials, work sheets, and assessment forms. And the evaluation was on self assessment before, middle, and after treatment by the self-evaluation.

Keywords: Developing the Program to in curriculum and Learning Management



บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ในปัจจุบัน ส่งผลกระทบตามมามากมายทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าและพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีการกระจายอย่างกว้างขวางและไร้ขีดจำกัดที่เกิดขึ้น ทำให้โลกทั้งหมดเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมรวมถึงพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขัน ทำให้โลกทั้งหมดเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันอย่างรวดเร็ว ทุกประเทศในประชาคมโลกให้ความสำคัญและเร่งพัฒนา เพื่อให้ก้าวทันกับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ โดยต่างเห็นตรงกันว่า การศึกษามีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศได้และเป็นฐานหลักของการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21 2557: 1)

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อการเคลื่อนย้ายกำลังคนข้ามประเทศ เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขณะที่โครงสร้างการผลิตเปลี่ยนจากการใช้แรงงานเข้มข้นเป็นการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมากขึ้น ทำให้การพัฒนาคนมุ่งสร้างให้มีความรู้ทักษะ และความชำนาญ ควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยี ประเทศที่พัฒนาเทคโนโลยีได้ช้า จะกลายเป็นผู้ซื้อและมีผลิตภาพต่ำ ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมกัน ของกลุ่มคนในสังคมจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการพัฒนา จึงเป็นความท้าทายในการเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันและลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555: 2-6)

จากข้อมูลการจัดอันดับความสามารถการศึกษาไทยในปัจจุบัน ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยโดยในภาพรวม เมื่อ พ.ศ. 2555 ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 30 จาก 59 ประเทศ และ พ.ศ. 2556 อยู่ในอันดับ 27 จาก 60 ประเทศ แสดงถึงความสามารถในการแข่งขันภาพรวมประเทศไทยดีขึ้น 3 อันดับ และเมื่อมองสมรรถนะด้านการศึกษา พบว่า พ.ศ. 2555 ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 52 จาก 59 ประเทศ และ พ.ศ. 2556 อยู่ในอันดับ 51 จาก 60 ประเทศ (IMD: World Competitive Yearbook 2007-2013) ซึ่งแนวโน้มเหมือนมีทิศทางที่ดีขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับเมื่อ 5 ปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ นอกจากนี้ จากข้อมูลที่ได้มาของกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. 2556 ยังชี้ว่าผลสัมฤทธิ์ของเด็กไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยพิจารณาจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในสาระวิชาหลัก ซึ่งที่เป็นเช่นนี้ ปัจจัยหนึ่งมาจากการจัดการเรียนการสอนรวมถึงการวัดและประเมินผลที่ยังไม่ได้มาตรฐานและไม่เหมาะสม โดยเฉพาะเทคนิควิธีและเครื่องมือวัดประเมินผล ระบบการวัดประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ยังปฏิบัติไม่ได้ครบถ้วน และไม่ได้เป็นไปตามหลักการพัฒนาคุณภาพ รวมทั้งมีความแตกต่างกันในเชิงการปฏิบัติที่ส่งผลให้เกิดปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ ที่ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ จากที่กล่าวมาสามารถสะท้อนวิกฤติการศึกษาไทยโดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นจะต้องเร่งรัดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทยให้เทียบเท่าระดับสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21 ; 2557: 2)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ



พ.ศ. 2558 โดยในยุทธศาสตร์ที่ 3 ในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป้าประสงค์ที่ 3 ครูผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่นมีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ พัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะของครูผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลือ เผยแพร่องค์ความรู้และแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมวิธีการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการคิดและการวัดประเมินผลให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนให้มีคุณภาพตามศักยภาพเป็นรายบุคคล พัฒนาครูที่มีอยู่ให้สามารถจัดการเรียนรู้ในวิชาที่โรงเรียนต้องการได้ด้วยตนเองหรือใช้สื่อเทคโนโลยีครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญในระดับโรงเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุด จากการทดสอบระดับนานาชาติประเทศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูง จะมีแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงกว่าขณะเดียวกันประเทศที่มีประชากรมีการศึกษาดีมีคุณภาพจะมีความเป็นประชาธิปไตย ได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน การจัดการความรู้ การจัดการเรียนการสอน ที่ครูจะต้องสามารถปรับบทบาทของตนเองได้หลากหลายเพื่อให้เข้ากับบริบทของเหตุการณ์นั้น ๆ โดยจะต้องมีความอดทนต่อ ผู้บังคับบัญชา ต่อเพื่อนครูด้วยกัน และสุดท้ายผู้เรียนที่จะต้องเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียนว่าอยู่ในลักษณะแบบใด พยายามที่จะปรับตัวครูก่อนที่จะปรับเด็กเข้าหาครูเป็นเรื่องยากที่จะประสบความสำเร็จได้ทำให้กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนขาดตอนได้ (พิณสุตา สิริรังศรี. 2557: 24) สำหรับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 มีนโยบายในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีสมรรถนะ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้มีขีดความสามารถสูงสุดในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจึงมีความจำเป็นจะต้องเลือกพัฒนาสมรรถนะที่สามารถพัฒนาได้และเห็นผล เพราะว่าปัญหาการศึกษาของชาติมี

ความสำคัญและเร่งด่วนเป็นอย่างมาก

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานพิเศษเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงสนใจในศึกษาการพัฒนาการโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เพื่อพัฒนาครูในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นแนวทางในการพัฒนาให้มีประสิทธิผลสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
3. เพื่อศึกษาวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7
4. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7



2. เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

3. เพื่อทราบถึงวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

4. ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นเพื่อศึกษาเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะและการเรียนรู้ของครู เนื้อหาในการศึกษาจะประกอบไปด้วย การศึกษาและการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีสมรรถนะ ทฤษฎีแนวคิดทางด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ แนวคิดวิธีการสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ครู ศึกษาให้ทราบถึงการใช้โปรแกรม และสามารถพัฒนาโปรแกรมที่เหมาะสมในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ครู

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้

ให้ข้อมูล จำแนกตามการศึกษา 3 ระยะดังนี้

2.1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

2.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

2.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 238 คน และครูผู้รับผิดชอบงานบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 238 คน รวมจำนวน 476 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 109 คน และครูผู้รับผิดชอบงานบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 109 คน รวมจำนวน 218 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ใช้สูตรของทาโร ยามาเน

2.3 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ประเมินโปรแกรม ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน



ขั้นตอนการวิจัย

ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
ระยะที่ 1	<p>1.1 การศึกษาและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู</p> <p>1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู</p> <p>1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน</p>	<p>ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษาจำนวน 5 ด้าน ตัวชี้วัดจำนวน 27 ตัวชี้วัด</p>
ระยะที่ 2	<p>1.1 นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้มาจากระยะที่ 1 มาใช้เป็นการออกแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7</p> <p>1.2 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 จำนวน 238 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน</p> <p>1.3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7</p>	<p>ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา</p> <p>กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 109 คน และครูผู้รับผิดชอบงานการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จำนวน 109 คน รวมจำนวน 218</p>
ระยะที่ 3	<p>1.1 นำผลการวิจัยที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ</p> <p>1.2 ศึกษาจากครูผู้ที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Awards ที่มีผลงานดีเด่น ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ โดยการเลือกแบบเจาะจงจากบุคคลที่ได้รับรางวัลเหรียญทองประจำปี 2556-2558 จำนวน 2 คน</p> <p>1.3 ร่างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7</p> <p>1.4 ประเมินโปรแกรม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน</p>	<p>ได้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7</p>



ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 สามารถสรุปผลตามความมุ่งหมายของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ 27 ตัวชี้วัด ได้แก่ องค์ประกอบ 1 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีตัวชี้วัดจำนวน 3 ตัวชี้วัด องค์ประกอบ 2 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดจำนวน 7 ตัวชี้วัด องค์ประกอบ 3 การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีตัวชี้วัดจำนวน 6 ตัวชี้วัด องค์ประกอบ 4 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดจำนวน 7 ตัวชี้วัด และ องค์ประกอบ 5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีตัวชี้วัดจำนวน 4 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า วิธีการเสริมสร้าง สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถาน

ศึกษา คือ การฝึกอบรม การทำงานเป็นทีม การศึกษาดูงาน

4. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน พบว่า โปรแกรมฯ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ระดับมาก และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

4.1 โปรแกรมฯ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินการ 5) เทคนิคและเครื่องมือ 6) การวัดและประเมินผล

4.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมฯ แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่ ชุดกิจกรรม 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ชุดกิจกรรม 2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และชุดกิจกรรม 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแนวการจัดกิจกรรม คือ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำกิจกรรมกลุ่ม การระดมสมองและเน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง สำหรับเทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ใบกิจกรรม และแบบประเมิน ส่วนการประเมินประกอบด้วย การประเมินก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยการประเมินตนเอง

อภิปรายผล

จากการวิจัยการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีข้อค้นพบที่น่าสนใจเห็นควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and



Learning Management) 5 ตัวบ่งชี้ 1 ด้านการ สร้างและพัฒนาหลักสูตร 2 ด้านการออกแบบการ จัดการเรียนรู้ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ 4 ด้านการใช้สื่อและพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5 ด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับ แนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดใน การวิจัย พบว่า สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) สอดคล้องกับการศึกษา ชะรอย วรรณ ประเสริฐผล (2555: 79-100) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียน รัวของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ที่มีผลการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่น เดียวกับการศึกษาของวีระชัย ศรีวงษ์รัตน์ (2559: 241-230) ที่ศึกษาแนวทางกาพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา อุดรธานี เขต 12 ที่มีองค์ประกอบสมรรถนะที่ศึกษา มีความสอดคล้องกันกับผู้วิจัย ที่ผลการศึกษาทุก ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และจาก การศึกษาของนันทกา วารินิน (2556: 120-128) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ก็ มีความสอดคล้องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านเนื้อหา สารที่สอน ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการใช้และพัฒนาวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ เช่นกัน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพปัจจุบัน สมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมทั้งหมดและรายองค์ ประกอบอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของ สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียน รัวของครูสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมทั้งหมดและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับ มากที่สุด ระดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับจาก มากไปน้อย คือ ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษามีความ สอดคล้องกับ กมลชนก ภาคภูมิ (2556: 84-100) ที่ศึกษาสมรรถนะและรูปแบบสมรรถนะครูใน สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มี 13 สมรรถนะ 64 ตัวชี้วัด

3. วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 7 พบว่า วิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู โดยการ กำหนดใช้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ ด้วยการ จัดลำดับความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู จากสภาพปัจจุบัน องค์ประกอบ 1 ด้านการสร้าง และพัฒนาหลักสูตร องค์ประกอบ 2 ด้านการ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบ 3 ด้านการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ องค์ประกอบ 4 ด้านการใช้สื่อและพัฒนาวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบ 5 ด้านการ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทุกองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมทั้งหมดพบอยู่ในระดับมากที่สุด ดังผล งานการศึกษา “การสร้างสมรรถนะพื้นฐานในการ ปฏิบัติงาน”ของ Kennedy และ Dresser (2005: 163-166) ที่พบว่ากุญแจที่สำคัญสำหรับองค์การ ที่จะประสบผลสำเร็จ จะต้องมีการวางแผน จัด บุคลากรให้ตรงกับความสามารถซึ่งต้องคำนึงถึง มีวิธีการจัดการกับความสามารถ การจัดการเรียน



รู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ การศึกษาของสุพรรณิชาญประเสริฐ (2559: 119-126) ก็มีกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะโดยการสร้างกลยุทธ์ด้วยการออกแบบ ทดลองและประเมินผล ซึ่งเป็นหนึ่งในกระบวนการวิธีเสริมสร้างสมรรถนะเช่นกัน

4. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรมดังกล่าว สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 มีทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีดำเนินการ 5) เทคนิคและเครื่องมือ และ 6) การวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับแนวคิดของอนันต์ พันนึก (2554: 110-120) ได้วิจัยการพัฒนาโปรแกรมและประเมินประสิทธิภาพโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พบว่า 1. โปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ความนำ ส่วนที่ 2 รายละเอียดโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ส่วนที่ 3 เครื่องมือประเมินประสิทธิภาพโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในภาคสนาม และ 4 ส่วนที่มีแนวทาง เงื่อนไข ตัวชี้วัดความสำเร็จในการนำโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานไปใช้ แยก มูลเดช (2555: 122-130) ได้วิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ 1) วัตถุประสงค์ 2) เนื้อหาวิชา 3) ประสพการณ์การเรียนรู้และการประเมินผล 4) มีผลคะแนนการประเมินหลังการอบรมสูงกว่าการอบรม และ ผู้เข้ารับการอบรมมีผลความพึงพอใจในระดับมาก จิตชิน จิตติสุขพงษ์ (2558: 98-106) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการสืบค้น

สารสนเทศสำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่า สมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 1) ความมุ่งหมายหลัก 1 รายการ 2) บทบาทหลัก 1 รายการ 3) หน้าที่หลัก 4 รายการ 4) หน่วยสมรรถนะหลัก 4 รายการ 5) สมรรถนะย่อย 8 รายการ และ 6) เกณฑ์ปฏิบัติงาน 19 รายการ 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาประกอบด้วย 1) ศึกษาสมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศ 2) กำหนดสมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศที่สอดคล้องกับหลักสูตร 3) การออกแบบชุดการเรียนรู้การสอน 4) โมดูลสมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศ 5) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6) ประเมินสมรรถนะการสืบค้นสารสนเทศ สงกรานต์ พันธุ์พินิจ (2558: 120-127) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในที่ทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนเอกชน พบว่า 1) ความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนเอกชนโดยรวมมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านภาวะผู้นำ 2) สร้างและพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ในที่ทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนเอกชน ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในที่ทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ คือ การตั้งเป้าหมาย การบูรณาการ การเห็นสมรรถนะ ความยืดหยุ่นความเป็นระบบ การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ การสร้างแรงจูงใจ ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การกำกับติดตามและการสนับสนุน 3) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในที่ทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานครูโรงเรียนเอกชนโดยผู้บริหารและครู พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

4.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน



เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วยชุดกิจกรรม 3 ชุด คือ ชุดกิจกรรม 1 ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ชุดกิจกรรม 2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และชุดกิจกรรม 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระยะเวลาการเสริมสร้าง จำนวน 24 ชั่วโมง รูปแบบในการเสริมสร้างเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการศึกษาจากองค์ประกอบและตัวชี้วัด สามารถเสริมสร้างได้หลายวิธี ได้แก่ การฝึกอบรม การทำงานเป็นทีม การนิเทศและติดตาม เพื่อพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้เพิ่มพูนความสามารถและทักษะที่ตรงกับงานที่ปฏิบัติ สำหรับเทคนิคและเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ใบกิจกรรม และแบบประเมิน ส่วนการประเมินประกอบด้วย การประเมินก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา โดยการประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กฤษณา ศรีสุข (2558: 113-125) ได้ศึกษาการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ควรมีการพัฒนาสมรรถนะครู ดังนี้ จัดอบรม ศึกษาดูงานสร้างความรู้ความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางอย่างชัดเจน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการกลุ่ม การนำหลักสูตรแกนกลางไปสู่การปฏิบัติจริง สุนทร บุระวัฒน์ (2558: 110-124) ได้ศึกษาการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การกำหนดแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการใช้แนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้บริหารในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านการวางแผน ผลการใช้ ผู้บริหารได้พัฒนาบุคลากรทุกคน มีความรู้ ความเข้าใจความตระหนัก เห็นคุณค่า ความสำคัญในการประกันคุณภาพ เพื่อการพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา บริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ให้ครู บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วม

วางแผนทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ มีเทคนิค วิธีการ และกระบวนการวิเคราะห์สภาพปัญหาบริบทของสถานศึกษาที่ดี จึงมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โปรแกรมได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นโปรแกรมที่มีความเป็นประโยชน์ มีความเหมาะสม โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก และความเป็นไปได้ โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดนั้น มีปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จของการพัฒนาดังนี้

1.1 ครูจะต้องรัก เอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และการเป็นแบบอย่างที่ดี คอยดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด ต้องทราบและมีข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างผู้เรียน ต้องเน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นการฝึกฝนขัดเกลาจิตใจให้ผู้เรียนเติบโตเป็นคนดีในสังคม

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงและคอยผลักดันการทำงานในหน่วยงานให้สำเร็จลุล่วงตามนโยบายของหน่วยงาน ดังนั้น จึงควรได้รับการสนับสนุน การเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาจากผู้บริหารต้นสังกัด และผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจัง

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดให้มีระบบการนิเทศติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง 1.4 ผู้บริหารระดับสูงในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



ควรให้ความสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู โดยมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนในแผนงาน จัดทำโครงการการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับสถานศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการนำโปรแกรมฯ ไปใช้

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก แต่ความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู ควรเน้นด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ

2.2 โปรแกรมสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 สามารถนำไปใช้ได้ สถานศึกษาทุกประเภท ในการปฏิบัติกิจกรรมควรให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้นๆ เพื่อ

เอกสารอ้างอิง

- กมลชนก ภาคภูมิ. (2556). การพัฒนารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน. ปรินญาปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กฤษณา ศรีสุข. (2558). “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดประเมินการ สำหรับครูระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. 15(2): 75-84 ; กรกฎาคม-ธันวาคม.
- แขก มูลเดช. (2555). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม: เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. การวิจัยเชิงทดลองคณะครุศาสตร์ เพชรบูรณ์ ; มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ให้โปรแกรมฯ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.3 ก่อนนำโปรแกรมฯไปใช้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมให้ชัดเจน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและดำเนินการได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในโปรแกรมฯ

2.4 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 เป็นโปรแกรมฯที่ต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในโปรแกรมฯ ดังนั้น ในการดำเนินการตามโปรแกรมฯ ต้องมีความตระหนักร่วมกันตลอดระยะเวลา ควรสร้างรู้ความเข้าใจในการทำกิจกรรม ซึ่งจะส่งผลให้โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู ได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

3.1 ควรศึกษาการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

3.2 ควรศึกษาเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของ ผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถานศึกษา



- แขก มูลเดช. (2555). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม: เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. การวิจัยเชิงทดลองคณะครุศาสตร์ เพชรบูรณ์ ; มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- จิตชิน จิตติสุขพงษ์. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่องการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน สำหรับครุวิทยาศาสตร์ประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชะรอยวรรณ ประเสริฐผล. (2555). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูใหม่โรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นันทกา วารินิน. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิณสุดา ลีธีรวัศศรี. (2557). *การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท มาตาการพิมพ์ จำกัด.
- วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์. (2559). *แนวทางกาพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาอุดรธานี เขต 12*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สงกรานต์ พันธุ์พินิจ. (2558). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในที่ทำงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานเอกชน*. *วารสารวิชาการ มรยสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 13(3): 137-151; กันยายน-ธันวาคม.
- สุนทร บุระวัฒน์. (2558). *การสร้างเสริมสมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารในการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. *วารสารช่อพะยอม*. 26(2): 79-86; กรกฎาคม - ธันวาคม.
- สุพรรณิ ชาญประเสริฐ. (2559). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในสังกัดสำนักงานสถานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). *มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). *สภาวะการศึกษาไทย ปี 2557-2558 จะปฏิรูปการศึกษาไทย ให้ทันโลกในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร*. กรุงเทพมหานคร, หน้า 8-9.
- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา. (2558). *คู่มือการจัดกิจกรรม “ค่ายเยาวชนคนดีของแผ่นดิน”*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.



อนันต์ พันนึก. (2554). การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต. สาขาการวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น: มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.

Kennedy, P.W. and Dresser, S.G. (2005). Creating a Competency-Based Workplace, Benefits Compensation Digest. *Dissertation Abstracts International*. 64(02).